

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 68

Fylke: Nord-Trøndelag

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Egge

Emne: Bålbrekking på visse dager i året Bygdelag:

Oppskr. av: Snorre Aune

Gard:

(adresse): Snorre pr. Steinkjer

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

	SVAR
	Namn
1.	Innår bygda heiter det bål
2.	Nei.
3.	Nei.
	Tida.
Sp.nr. 4. 5. 6. 7.	Nei
8. a.	Ja
8. b. c. d.	nei.
Sp.nr. 9-13.	ukjend.
	Staden.
14.	Ingen fast stad
16.	Nei
17.	Ukjend
	Dei som steller med bålet og tenner det.
18.	Ungdom
19.	Gjertine var og med.
20.	Skikken med å brenne jousakbål er det no nærmast skilt med. Under det, så er det gjerne vaksen ungdom med.
21.	Ja. Ungdomslag. Var vanlig like etter århundreskiftet da det vart skipa fritjunde ungdomslag.
22.	Ukjend.

Jarlis dei liggde bålet.

23. nei

24. Helst tærkniot av gran. Einer (ein-kali fl. tal ein-kala) vart mykje nytta.

25. nei.

Jarlis dei fekk bål-nyrke.

26. nei

27. Det var slike at alle gutane skulle hjelpe til å sanke knist og hogge einer.

28. ukjend.

29. ukjend.

30. nei

Jarlis bålet skulle vera.

31. ukjend.

32. Det var iallefall gildare di større bålet var.

33. å ja.

34. ja. Det fekk ein til med rått granbar og einer.

35. ja. Fekk det til med einer.

Trua bålet skulle tena til.

36. 37. 38. 39. ukjend.

Sjølve festen ved bålet.

40. Sankthansmara.

41. Det var helst berre ungdom

42. nei.

43. nei.

44. Var leik og dans attmed bålet

45. nei.

46. ja.

47. nei.

Skikken i dag.

49. nei

50. Nei den har minka.

51. Det kan vera fleire grunnar, Her i

byggda m. a. det at byggda ligg attmed Steinskjer.
Det er blitt vanly at ungdomen reiser dit
jansakvelden, for der blir det arrangert jansak-
mars med bål, idrettsleiker og dans.

Eller dei leiger seg båtskyrs ut til floøya i
Beitstadfjorden, der er det vanly med bål og
dans.

Når vi har så fåe tradisjonar omkring
bålbrenning her, som t. d. jansak, så er kanskje
genommen den at det er så lyst her nord
på denne årstida. Det er, når ein umatek
solskinet om dagen, ingen skilnad på dag og
natt. Derfor er det liksom ingen stad med
eit stort flammende bål. Skal bålet bli
rykleg vilt omkring er det mest om å få
til degeleg med røyk.

I samband med sp. nr. 32 kan eg opplyse at
før i tida var det vanly nede på Steinskjer
å brenne to jansakbål. Eit på nordsida og
eit på sørsida. Og der var det tevling om
kven som kunne få til største bålet.

Og der brende dei tjarekinner, gamle båtar og
mangt gammalt og utrangert som t. d. møblar.
Og det var nist ikkje vanskeleg for barna og
ungdomen å få vjerke til bålet, for febrang
både på nord- og sørsida ville gjerne vera
med og gjera sitt til å sigre i konkurranse.